

do imajo mesta. Čim bolj prijateljsko in prijazno razmerje bodo mesta gojila napram slovenskemu ozemlju, tem več hrane in živil bo. S sovražnim nastopanjem se nihče ne pridobi, posebno isti ne, ki kruh deli. Kdor bo z nami, bomo mi tudi z njim!

Naše žrtve za domovino.

Dne 3. avgusta se je vršil žalosten, toda jako sijajen pogreb pri Sv. Frančišku v Gor. Sav. dolini. Sprejeli smo na zadnji poti vrlega mladeniča Francolna Nerat, ki je bil 39 mesecev na fronti in odpočival doma pri svojih starših. Mozirčani so mu zapeli ginjaive žalostinke na domu in na grobu. Poslane dr. Verstovšek je govoril nagrobni govor, v katerem je zlasti poudarjal, kako kruto je usoda delala z mladeničem, katerega je obvarovala božja previdnost 39 mesecev pred krogami sovražnikov, ki je pa vzdihnil svojo blago dušo pred očmi skrbne matere, zadet od krogle neprimišljenega žandarja. Žalost je v celi dolini velika: razburjenje ljudstva nad orožniki nepopisno.

Od č. g. vojnega kurata je sprejela občespoštovana in priljubljena obitelj Kuharjeva v Brsteh pri Ptuj nad vse žalostno poročilo iz italijanskega bojišča, da je padel junaške smrti dne 17. julija t. l. za cesarja in domovino 40 let stari posestnik in večletni občinski predstojnik Franc Kuhar. Padli junak je bil brat č. g. kaplana Antona Kuhar in se je boril že od začetka vojne. Z njim je legel v grob mož, ki je bil izredno blagega značaja, vedno na svojem mestu. Bil je zaveden Slovenec in zvest naročnik našega lista. Z njim ni le izgubila njegova blaga žena z dvema nedoraslimi otrokoma blagega moža in skrbnega očeta, ampak občina Brstje bo pogrešala svojega priljubljenega predstojnika, ki je bil vedno pravičen in blag sodrug svojim mnogim prijateljem. — Dragi France! Crna zemlja te je vzela in te ločila od dragih tvojih, a mi te ohranimo v blagem spominu in se te bomo spominjali v molitvi. Kuharjevi celi rodbini in njegovi ženi kakor otrokoma pa na tem mestu najgloblje srčno sožalje! Padlemu junaku pa slava! Bodi mu Bog plačnik za njegova dobra dela! In naj mu bude zemljica lahka!

Iz Tinja na Pohorju se nam poroča, da je v teku enega tedna smrt pobrala tri vojake te občine. Prvi je umrl Jernej Pliberšek, posestnik na Velikem Tinju. Sušica, ki si jo je pridobil vsled prehlada, spravila ga je v prerani grob. Umrl je na svojem domu. Pet dni pozneje je v solnograški bolnišnici umrl za hudimi ranami Janez Jesenek, kmeti sin v Planini. Leta dni poprej pa sta oče in brat tega mladeniča padla na bojnem polju. V soboto, dne 27. julija je pa v Mariboru v vojaški bolnišnici umrl Pet, Marvič, drvar, ki se je na vojnem polju prehladil in vsled tega končal še mlado življenje. Bog jim daj — sveči raj!

Zopet je došlo žalostno poročilo od poveljstva č. kr. poljskega lovškega bataljona št. da je dne 15. junija t. l. na italijanskem bojišču pri Asiagu padel od sovražne granate zadet mladenič Franc Veis iz Spodnjega Gasteraja v Slov. gor. Bil je ud Marijine družbe, katero je prisrčno častil; večino pism, katere je pošiljal svojem, je sklenil z besedami: „Z Bogom in Marijo!“ Upamo, da je Marija svojemu častilu izprosil milostno sodbo in ga pripeljala v nebeske višave! Rajni je bil tihega in treznega značaja; imel je lepo in redko čednost, da se nikoli ni opijal in ter je bil radi prijaznega občevanja z bližnjim povsod priljubljen. Rajni je najraje čital naš list, katerega je imel tudi pri vsojakih naročenega. Tebi pa, nezgledni France, bodi tuja zemljica lahka!

Dne 18. junija je padel na italijanskem bojišču vrl slovenski mladenič Jožef Capl iz Frama, star 21 let. Bil je vojak 87. pešpolka. Rajni je bil sin gašega somišljenika posestnika Capla. Naše prisrčno sožalje, padlemu Jožetu pa svetila večna luč!

Dne 15. junija t. l. je padel pri Asiagu narodnik Alojzij Marčič iz Slov. Bistrice, star 24 let. Služil je že od začetka vojske ter bil odlikovan s Karlovim četnim križcem, z bronasto, z malo, in z veliko srebrno hrabrostno kolajno. Naj počiva v miru!

Dne 18. junija 1918 je žrtvoval za cesarja in domovino svoje mlado življenje Alojzij Lajh, doma iz Polenšaka. Kot desetnik se je vojskoval ob Piavi in bil odlikovan s tremi svetinjami, star še le 24 let. Bil je ud Marijine družbe, naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Služboval je nekoliko tudi kot organist v Mariboru.

Iz italijansko-tirolskega bojišča je pred kratkim došla žalostna vest, da je dne 27. junija 1918 od sovražne granate zadet padel Jakob Vršič iz Stanečin pri Sv. Antonu v Slov. gor. Bil je pridlen mladenič, zvest naročnik „Slov. Gospodarja“, edina tolažba enega brata in dveh sester, živa slika že rajnih staršev. Kot bodoči gospodar si je očrlog svoje rojstne hišice zasadil mnogo sadnih dreves, pa ljubi Bog ga je prezgodaj poklical k sebi, kjer se zdaj veseli pri svojih dobrih starših. Njegove prsti sta krasili mejo in velika srebrna kolajna in Karlov križec. Svoje in dom si ljubil pravega, za domovine si stihnil s smrti grenko!

Bridka usoda je zadela hišo Tušev v Polenšaku pri Polenšaku. Č. g. vojni kurat je sporočil žalostno novico, da je padel njih sin Ivan Tuš na Tirolskem za cesarja in domovino dne 15. junija t. l., spreviden s sv. zakramenti za umirajočega, star še le 21 let. Bil je zvest ud Marijine družbe, zelo rad je čital „Slovenskega Gospodarja“, ki vedno z njim je očetovo hišo. Dne 10. junija je še pisal, da mu je žet. Dragi Ivan! Ne ti bilo dano, ti domov

žet, ker Te je večni Bog poklical v boljšo domovino, da boš žet obilno žetev, ki si si jo zaslužil s svojo potrpežljivostjo.

Iz Stoječev pri Ptuj se nam piše: V junjskih bojih ob Piavi je padel tudi Jožef Golob in sicer dne 18. junija. Trpel je na različnih frontah že skozi štiri leta in končno, kakor mnogi drugi, na laških tleh našel mir. Bil je tih in blag mladenič, ki je doma lepo izpolnjeval svoje verske dolžnosti. Zato ga ohranimo vsi v najboljšem spominu!

Padel je junaške smrti za domovino na italijanskih tleh spoštovani mladenič korporal Alojzij Lajh, doma iz Polenšaka. Zaslužil si je visoko odlikovanje, pa bridka smrt mu ni dopustila, da bi se ga veselil. Imel bi priti sedaj na dopust, katerega si je že tako želel, pa mu ni bilo dano, da bi se enkrat videl svoje domače. Bil je ud Marijine družbe, zato pa se sedaj gotovi pri njej veseli, saj je bil zmiraj zelo pridlen mladenič. Zaposlen je bil v cerkveni službi v St. Petru pri Mariboru in pred odhodom k vojakom pa v stolni cerkvi v Mariboru. Iz njegovega zadnjega pisma, katero je še pisal dne 16. junija, je razvidno, da je slutil smrt, ker je jemal od vseh slovo. — Celi rodbini Lajhov izrekamo globoko sožalje, mladeniču slovenskemu junaku pa, ki je imel pred seboj še tako lepo bodočnost, naj sveči večna luč!

Ob Piavi na Laškem je dne 4. julija t. l. sovražna krogla pretrgala nit življenja vrlu 23letnemu mladeniču Francu Potočnik iz Spodnjih Jablan pri Cirkovcah. Pokopan je bil dne 6. jul. pri Grisolera ob Piavi. Služil je pri domačem 87. pešp. že 44 mesecev. Starši so bili zelo ponosni na njega, ker je bil vzor tihega mladeniča, tihega in mirnega značaja. Bil je tudi naročnik našega lista. Za svojo poštenost je gotovo dosegel plačilo nad zvezdami!

Vse padle slovenske junake ohranimo v trajnem spominu!

Hmeljarjem!

Povodom svojih poučnih predavanj o hmeljarstvu v času pred svetovno vojno sem vedno trdil, da je ugodnejša, ako ni potreba, da leta hmeljar za kupecem, ampak da je nasprotno. Kakor vse okoliščine kažejo, smejo hmeljarji pričakovati letos lepo ceno in vsled tega tudi prijetno in lahko prodajo. Hmeljarju bodi torej prva skrb, vas hmelj lepo obrati in dobro posušiti ter ga pravilno in pravočasno pobasati in čakati na najugodnejši čas prodaje. Poslušajmo, kaj pravi ravnatelj Gauba v svojem poročilu z dne 1. t. m. Evo!

V drugi polovici meseca julija je bilo vreme razvoju hmeljske rastline ugodno. Med tem ko se je en del zaostalih nasadov zboljšal, so se zgodaj zrastle nasadi vsled črne rose poslabšali, kar so posebno povzročile mrzle noči. Večji del nasadov vseh avstro-ogrskih okolišev in tudi v Nemčiji je bil prav občutno oškodovan po listnih ušcih in črni rosi in bo ostal brez pridelka, kar se že desetletja ni zgodilo. Te skrajno slabe letine tudi sedaj najugodnejše vreme ne more preprečiti, ker smo že v mesecu avgustu, torej neposredno pred obiranjem. V maloštevilnih dobrih nasadih različnih okolišev prehaja redko čevlje v kobule; v poznem zrastleh nasadih in posebno pri poznem hmelju se je čevlje še le sedaj prikazalo, kateremu je pa za prehajanje v kobule — potrebno ugodno vreme in posebno tople noči in zadostna množina mokrote. Z ozirom na navedeno je sedaj cenitev množine letošnjega pridelka nemogoča. Toliko se pa že lahko reče, da bodo Avstrija, Nemčija in Ogrska letos pridelale komaj eno tretino lanskega pridelka; pri tem pa se pride letošnja omejitev hmeljskih nasadov v pošte. Obiranje hmelja se bo letos vršilo 8—10 dni pozneje, kakor v drugih letih, in bo kmalu končano. Mnogo je tudi hmeljarjev, kateri sploh ne bodo imeli kaj obirati. Vsled vsega tega so postali hmeljski trgi v Zateu in Norimberku jako živahni in le ena zdato poskočila in se bo še zvišala. V Zateu se danes plačuje žateški hmelj po 280—300 K, za tuji hmelj 260—280 K in za stari hmelj 165—175 K za 50 kg. V Norimberku se pa danes plača za tržno in hribovsko blago 150—185 M, za hmelj iz Hallertaua 170—210 M, za virmenberski in tetnanski hmelj 170—210 M in za stari hmelj 105—125 M za 50 kg. Konečno razpoloženje je bilo na obeh trgih jako čvrsto, pri vsak dan se dvigajoči ceni.

Anton Petriček.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču se že tri dni nadaljuje velika ofenziva ameriško-angleških čet južnovzhodno od mesta Amiens med rekama Ancre in Avre ob Sommi. Angleško-ameriške čete so dosegla na tem delu fronte velike vspehe ter potisnile nazaj nemške postojanke za približno 18 do 20 km. Dalje proti jugu se pa istotako nadaljuje francoska ofenziva med rekama Avre in Oise v smeri proti važnemu križišču Noyon. Mesti Montdidier in Soissons so nahajata v francoski oblasti. Nemške čete so se umaknile na severni breg reke Aisne. V tej protiofenzivi so izgubili Nemci 6000 štirjaških kilometrov ozemlja. Ofenziva se nadaljuje z nezmanjšano silo.

Razne politične vesti.

Narodni Svet se bo ustanovil dne 16. in 17. avg. v Ljubljani. Ker gredo sedaj slovenske stranke posebno v narodnostnih vprašanjih skupaj, za-

to jim je treba tudi torišča za skupna posvetovanja. To bi naj bil Narodni Svet. K Narodnemu Svetu bodo poslane svoje zastopnike vse stranke iz Slovenskega, Istre in Dalmacije.

Čehi in Poljaki v Ljubljani. V petek, dne 16. avgusta, pridejo s popoldanskim brzovlakom češki in poljski politiki v Ljubljano, kjer imajo drugi dan z jugoslovanskimi poslanci skupna posvetovanja. Ljubljana jim priredi slovesen sprejem.

Jugoslovanski klub ima dne 17. avgusta pop. ob treh sejo vseh poslancev v srebrni livo-rani hotela Union v Ljubljani. Posvetovali se bodo o politični situaciji ter tudi o stališču, ki ga bodo zavzeli nasproti vladnim davčnim predlogom.

Odkritje dr. Krekove spominske plošče. V nedeljo, dne 18. avgusta, se bo odkrila na župnišču v St. Janžu na Dolenjskem, kjer je dr. Krek umrl, spominska plošča. Tega slavlja se udeležijo mnogo ljudstva. Tudi Čehi, Poljaki, Hrvati in Srbi so naznanjeni v velikem številu. Iz Ljubljane vozi vlak v St. Janž ob 8. uri zjutraj.

Nerazdružna zveza slovanskih narodov. Listi poročajo: Pred nekaj dnevi se je vršilo skupno posvetovanje poljskih, čeških in jugoslovanskih poslancev. Pri tej priliki je bila podpisana skupna izjava glede solidarnosti slovanskih avstrijskih narodov, ki se glasi: „Združeni v veliki zahtevi po samoodločevanju narodov, sledeč želji po neodvisnosti in svobodi in ukazu bratske solidarnosti, dalje prepričani, da dosežemo svoj skupen cilj le na podlagi skupnega dela, so sklenili zastopniki Poljakov, Čeho-Slovakov in Jugoslovancev postaviti v času svetovnega prevrata stalno, trajno in nerazdružno zvezo slovanskih narodov.“

Kaj se v Mariboru zapleni. V ponedeljkovi „Straži“ je cenzura zaplenila v poročilu o obisku italijanskih letalcev na Dunaju poročilo, da je vjeti italijanski poročnik Sarzi, ki je pri Dunajskem Nov. mestu ponesrečil, še isti dan skupno obvedoval s častniki avstrijskega letalskega zbora. Vsi drugi listi so smeli prinesiti to vest, n. pr.: „Edinost“, „Slovenski Narod“, „Arbeiter Zeitung“, „Neues Wiener Journal“ itd., le „Straža“ ne. Tako svobodo uživajo slovenski listi pri nas v Mariboru!

Drzni italijanski letalci. V petek, dne 9. avg. okoli 10. ure dopoldne je neopaženo priplulo nad Dunaj 7 laških letalcev. Bomb niso metali, pač pa na stotisoče listkov, v katerih pozivajo Dunajčane, naj ne izvršijo samomora s tem, da gredo čez drn in stru s Prusi. Očita se jim med drugim: „Odkar ste oblekli prusko uniformo, ste se ponižali do berlinskega grobijana in cel svet se je zasukal proti vam. Pruski generali so vam obljubili odločilne zmage, a te so ravno take kakor obljubljene kauh iz Ukrajine. Dunajčani, pomislite, kaj Vas čaka in prebudite se!“ Nad Dunajem so se mudili letalci samo kakih 5 minut, odpluli so nato proti Italiji. Pri Dunajskem Nov. mestu je en letalec ponesrečil in se je moral s pustiti na tla. Letalo je zažgal. Na begu so ga vjeli. Izpovedal je, da so letala zjutraj ob 6. uri odplula iz mesta Padova. — Ostala letala so plula na čili Gradec, Lipnica, Pohorje, Savinjska dolina, Ljubljana, Trst na Italijansko. Ob pol 12. uri dopoldne je šest letal srečno prispelo domov. Za dolgo pot okoli 600 km so drzni italijanski letalci rabili samo četrih pet ur.

Madžarska predrznost. Med avstrijsko in ogrsko vlado se vrše pogajanja o ustanovitvi samostojne ogrske vojske. Stvar se tiče tudi Hrvatske in ogrska vlada je povabila Hrvate na pogovore, zaradi lepšega. Zmenili se niso nič in odgodili razgovor na regnikolarne deputacije, ki nikoli ne zberejo. V ogrskem državnem zboru so poslanci hrva. ko-srbske koalicije protestirali proti temu, da se hrva. vatsko domobranstvo in črna vojska meča v en koš z ogrskim honvedom in ogrsko črno vojsko. Madžari bi radi Hrvate tako podjarmili kot so Slovake in druge narode na Ogrskem.

V nemškem glavnem stanu se vršijo dni velika posvetovanja. Navzoči so cesar, k. in k. princ, Hindenburg, Ludendorff, ministri in drugi. Predmet posvetovanj: položaj na zahodni fronti in sovražno gibanje proti Nemcem v Rusiji.

Lojd Džorž o zmagi nad Nemčijo. Angleški ministri predsednik Lojd Džorž je imel dne 9. t. m. govor, v katerem je med drugim rekel: Bojujemo se za pravico in pravični Bog nam bo to priznal. Sovražnik je narod, ki govori in sanja le o vojni. Ko dosežemo pravičen mir, nam bo zopet zasijal bežji blagoslov! Po dosedanji zmagi zremo z zaupanjem v bodočnost. Priti še utegnejo temni dnevi, toda v kljub temu bomo ostali trdni. Zmago nam jamči duh, ki preveva naš narod. Nova ustvaritev sveta zahteva sicer velikih žrtv, toda ta svet bo velik, kakor so žrtve, iz katerih bo izšel.

Balfour o mirovnihih virah. V angleški spodnji zbornici je imel minister Balfour govor, v katerem je rekel med drugim: Glavna ovira, da ne more priti do miru, tvori okolnost, ker je nemška politika popolnoma pogrešena, kajti v Nemčiji delajo politiko razni pisatelji, profesorji in taki ljudje, ki se pečejo s trgovino in z zgodovinskimi preiskavanji. Ti ljudje so prežeti z mislijo, da mora Nemčija zagospodariti na celim svetom. Glede Belgije se še Nemčija dosega ni izrekla, da hoče popraviti storjeno krivico in čeželo vrniti nazaj. Škoda pa, katero ji je povzročila, popraviti. Na vzhodu si je Nemčija ustvarila upliv,

ki sega od severne in južne do Črnega morja. Nemčija je zasedla: zapadno ruske dežele pod pretvezo, da hoče osvoboditi narode, ki prebivajo v teh deželah, v istini jih je pa zaslužila ter jih spravila pod svoj gospodarski in vojaški upliv. Kako ume Nemčija narokovati mir premaganemu sovražniku, je izborna pokazala pri sklepanju miru z Rusijo in Rumunijo, ki ste sedaj v gospodarskem in vojaškem oziru popolnoma odvisni od Nemčije. Tudi angleške armade so zasedle mnogo sovražnega ozemlja, kot južno Palestino, velik del Mezopotamije in vse nemške prekmorske naselbine. Toda mi smo ustvarili na zasedenem ozemlju stalne in varne razmere ter povzdignili blagostanje zasedenega ozemlja. Iz postopanja nemške vlade in iz izjav nemških politikov je razvidno, da niti najmanjšega znamenja za kak plemenit razgovor z Nemčijo. Prepadi, ki loči zvezne velesile od osrednjih velesil, je tako širok, da ga ni mogoče premostiti. Dokler Nemčija ne opusti svoje dosežane politike, da hoče gospodovati celemu svetu in dokler ne bo popolnoma premagana, ne more priti do trajnega mira.

Tedenske novice

Novi nadškof solnograški. Dne 12. avgusta se je vršila v Solnogradu volitev novega solnograškega knez nadškofa kot naslednika rajnega knez nadškofa dr. Kaltnerja. Solnograški stolni kapitel je izvolil za novega solnograškega knez nadškofa pomožnega škofa dr. Ignacija Rieder. Novoizvoljeni knez nadškof je bil rojen leta 1858. Njegov oče je bil mizarški mojster.

Cesarjev rojstni dan se bo obhajal po vsej državi dne 17. avgusta. V Mariboru bo zopet zanimivo gledati, kako se bodo temu slavlju odtegnili vsi oni krogi, ki imajo proti svojim sodržavljanom neprenehoma v ustih „veleizdajo“ in „nepatrijotizem“. Ne bo jih videti niti v cerkvah, niti bo videti njih patrijotizem v razobesitvi zastav. Mariborski Slovenci pa, katere je začetkom vojne c. kr. vlada zapirala kot veleizdajalce in zločince, bodo v nedeljo priredili v Narodnem domu cesarsko slavnost.

Cesarska slavnost v Mariboru. Za to ljudsko slavnost in za naše vrlo Dramatično društvo vlada po vsem Slovenskem Stajerskem veliko zanimanje — iz Ljubljane, iz Ormoža, iz Slov. Bistrice in Ptujja je napovedan mnogobrojen obisk. Ravnotako nam poročajo iz slovenjebistriškega okraja. Mariborska okolica pa bo ta dan itak vsa v Mariboru. Slovenska šola v Mariboru, ki bo deležna čistejšega dobička, bo lahko zdajno pomogla svoj fond. V nedeljo, dne 18. avgusta, torej vsi v Maribor! Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

Minister Hocheburger. V Gradcu je umrl bivši pravosodni minister dr. pl. Hocheburger. Bil je velik nasprotnik Slovencev.

Učna podpora. Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) podeli za šolsko leto 1918/19 učno podporo v znesku 400 K v svrhu obiska c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani. Prošnje, opremljene s krstnim listom ali domovnico ter zadnjim šolskim izprijemalom, je vložiti do dne 5. septembra 1918. — Ravnateljstvo. 1034.

Za organiste in pevske zборе. Pravkar je izšla „Slovenska maša za mrtve“, vglasbil Rudolf Čeh. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Obmejni Slovenci za revno jugoslovansko deco. Slovenci pri Gornji Sv. Kungoti, Sv. Juriju ob P. in v Svecini so zložili za ubogo deco in poslali odboru slovensko-hrvatsko-srbskih žen v Zagrebu 75 K. Živela narodna zavednost naših obmejnih Slovencev!

Vitanje za deklaracijo. Iz Vitanja se je doposlalo J. K. še 236 podpisov žen in deklet za Jugoslavijo. Slava!

Lahonec pri Ormožu za deklaracijo. Odbor obmeje Lahonec se je v svoji seji dne 4. t. m. enoglasno izjavil za jugoslovansko deklaracijo. Podpise občanov je zbirala mladenka Micika Meškova. Živela jugoslovanska matinska deklaracija, čeravno je prišla naša izjava pozneje!

Pisarna Slovenske Kmetijske Zveze, združena s Poslovalnico slovenskih spodnještajerskih poslancev, ima svoje prostore v Mariboru, Koroška cesta št. 1. nadstropje. Pisarna daje članom S. K. Z. brezplačna pojasnila v vseh vojaških zadevah, v zadevi podpore, in davčnih zadevah, sestavlja prošnje in vloge na oblastniše itd.

Jugoslavija Jugoslovonom. Pod tem naslovom je izšla knjižica, ki razpravlja na poljuden in priprost način o bistvu in pomenu jugoslovanskega vprašanja. Knjižica obsega statistične podatke o številu Jugoslovancev, o velikosti jugoslovanske zemlje, prinaša kratke zgodovinske podatke, opisuje položaj, v katerem se nahajajo danes Jugoslovanci in vzroke, ki so dovedli do majniške deklaracije. Knjižica zaključuje z besedami pok. dr. Kreka: „Vi vsi, ki ste seme jugoslovanskega naroda, mislite le eno: Kako boste združeni vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srece posvečevali naši jugoslovanski državi za njen procvit in blagostanje!“ Knjižica se prodaja v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena s poštnino vred 50 v.

Prepoznaj! Vrhovno vojaško sodišče na Dunaju je sprejelo ničnostno pritožbo proti smrtni obsodbi, s katero je bil svoječasno v Senju v Dalmaciji obsojen na smrt in ustreljen Hrvat Onizim Popović iz Knina. Ustrelili so ga in kot veleizdajalca pokopali. Pozneje

so dognali, da je bil po krivem obsojen (da ga je nek zahrbtnož nalašč ovadil), zato mu je šla vojaška obsodba na grob igrat, sedaj je sprejeta tudi ničnostna pritožba proti prvi obsodbi, ki je imela za posledico ustrelitev. Ustreljenemu so zaplenili vse premoženje, tako, da je zedla, uboga žena-vdova z osmimi otroci — beračica.

Proti slovenskim kmetom hujša zopet v štev. 183 „Mariborčanka“, kajpada brez vsake ovire od naših treh gospodov cenzorjev. Pravi, da je tudi med Jugoslovanci kakor med Čehi dovolj speha, masti, moke, svinjskega mesa in okajenih klobas. Mi lanko rečemo, da vsega tega ni več, ker so to vse že zaosli nemški meščani in tržani v svojih nahrbtnikih od kmeta, ki je z njimi dosedaj pošeno delal, kar je imel. Zato seveda sme sedaj mešcan po časnikih neovirano hujskati, češ, kmet se ima vsega dovolj. A smešna je samohvala, da so Nemci v sedanji vojni največ trpeli, ko vemo vendar vsi iz ust njihovega voditelja dr. Vihla, da so po statistiki največ krvavejši Slovanci in da Nemci ravno v tem vidijo za sebe boljše čase, ker je Slovanov mnogo več poklanih nego Nemcev.

Ne bodite lakoverni! Naša sodišča imajo pogosto čravit s sleparji v civilni in vojaški obleki, ki ljudem pod raznimi pretvezami izvabljajo denar in živila. Tako je mariborsko okrajno sodišče preteklo sredo obsodilo 22letnega Franca Merkuša iz Spuhlje na 15 mesecev ječe, ki se je od lanske jeseni kot invalid brez dela potepal po ptujskem, mariborskem in celjskem okraju in ljudi goljufal. Izvadoval je, pri katerih hišah imajo takega syojca pri vojakih ali na vojakih in potem je nastera ali zene detična vojakov obiskal in jim z živimi barvami slikal, kako sibo se vojakom godi, katerim bi on bil pripravljen nesti živila in denar. Na ta način je preslepil velik število gospodinj zlasti v okolici Ptujja in Moškanc, da so mu izročile denar in razna živila, ki jih je on v vesele družbi zapravljal. Tako je veseljačil in ljudi sleparil pol leta; dokazalo se mu je goljuf, za bizu 2000 K. — Bodite torej previdni in ne verjamite vsakemu tuju, ki pride k vam z lepimi besedami!

Zahtevajte izkaznice! Dobivamo poročila, da razni vojaški oddelki in posamezniki prihajajo zdaj k kmetom in se izdajajo kot „revizijske komisije“. Mnogi naš ljudje nasedejo takim goljufom. Mnogokrat pa se celo zgodi, da imajo ti ljudje ponarejene izkaznice. Od vsakega, ki pride k vam kot uradni revizitor, zahtevajte uradno legitimacijo. Če se sami ne morete ubraniti pred takimi vsiljivci, pokličite takoj soseda, župana ali žandarmerijo. Varujte se goljufov, četudi so v vojaški uniformi.

Gospodarske novice

Novi davki. Da so avstrijski Nemci nezmožni za vladanje države, se je pokazalo ne samo v politiki, ampak posebno še v gospodarstvu. Naše finance so popolnoma zavožene, naš denar brez vrednosti — nobena izmed večjih vojskujocih se držav ni tako zadolžena in neurejena kakor naša. Se celo na Madžarskem je boljše. Sedaj hočejo upeljati nove davke, da se vsaj nekoliko uredijo finance. Zato bi naj bil sklican državni zbor že za drugo polovico septembra meseca, da dovoli nove davke. Povišati mislijo posestni in obrtni davek ter upeljati davek na vino, premog in sladkor. Tudi vozne cene na železnicah bi se naj zopet zvišale ter pošne in telefonske priitobne. Naše vlade, ki se sestavljajo skoro izključno iz Nemcev, tudi z novimi davki ne bodo zhaale, ker sploh ne znajo gospodariti. Slovenski narod pa si točno se je premislili, ali naj vladi, ki jim noče dovoliti njihove prostosti, dovolijo nove davke ali ne. Samo zadovoljni narod se lahko odločijo, da vzamejo tudi vsa davčna bremena na se.

Proč z ravnalnimi cenami za vino! V nižjeavstrijskem deželnem dvorcu se je dne 23. julija t. l. vršila seja osrednjega odbora avstrijskega kletarskega društva ter zveze kmetijskih združenj za našo državno polovico, pri kateri so se posvetovala razna pereča vprašanja glede pridelovanja, prodaje in cen za vino. Na zborovanju je bila sklenjena sledeča resolucija: Cesarstva vlada se naproša, da razveljavi obstoječe ravnalne cene za vino ter odredi, da bo zopet prost promet z vinom ne samo v Avstriji, ampak tudi na vseh vojnih ozemljih, kakor je prost na Ogrskem in v Nemčiji.

Cena sadja in dobički oblastveno določenih nabiralcev sadja. V mariborskem okraju je bilo naznačeno, da se v mestu plačuje zgodnje sadje po 1.30 K. zunaj pa saj oblastveno določeni nabiralci plačujejo po 1 K. Pozneje se je reklo 80 v. Tak nabiralec sadja torej pri enem vozu, na katerega lahko naloži do 20 meterskih stotov, „zasluži“ svojih 600 K. Ali je ta dobiček v kakem razmerju s ceno sadja? Tako državna uprava sama, zdi se mi vsaj, kar spodbuja slehernega: le išči si prilike, da se ob trudu drugih obogatiš z raznimi „dobavami“ javni upravi! In to ubija v ljudstvu vedno bolj naravni čut pravičnosti in poštenja.

Kmet mora oddati živino, a za njega ni mesa. Pišejo nam: Čudne razmere so pri oddaji mesa. V občini Spodnja Poljskava sta dva mesarja, ki sekata meso in prodajata. Gornja Poljskava pa mora oddati zmiraj izvanredno veliko število živine, pa ne dobi nič mesa. Če greš na Spodnjo Poljskavo po meso, pa slišiš prav surove besede: „Glejte, tja greste proč! Za Gornjo Poljskavo ni mesa in če hočem dati meso, dam, da nočem, pa ne“, take neprijazne besede mora slišati slovenski kmet od prijatelja (?), kateremu si tudi ti pomagat na noge. Že pred pol leta je občina Gornja Poljskava praznila, da bi se dodelila v Gornji

vi mesarjem živina, pa brez uspeha, za Gornjo Poljskavo ni mesa! Kaj je to, g. živinozdravnik Fischer? Ali se hoče kdo z nami šaliti? Potem se paž močito! Gornje-Poljskavčani hočemo imeti meso, vsaj oddamo dovolj živine. Ne Vi, g. Fischer in tudi nobeden drugi nam ne bo prikrajšal te naše pravice!! Razumete!

Novo cene za moko. Krušna moka za občine v deželi, ki so oddaljene k večjemu 3 km od žel. postaje 1 kg 1.20 K, moka za kuho, ps nični in koruzni zdrob, enaka moka, ječmenček, ovsena kaša, proseno pšeno, ajdova moka 1.66, moka za peko (ogrska) 2.66 K. Za kraje, ki so oddaljeni od žel. postaje 3—10 km se zviša cena za 2, za več kot 10 km 4 vin. Hlebec kruha bo odslej težak 1260 gramov. Cena 1.60 K. Za osebo se bo dalo na teden cel hlebec, za težke dela ce 7 četrtink klebca.

Sladkor za petijot. Urad za ljudsko prehrano razglašja, da se bo tudi letos razdeljeval sladkor za zboljšanje vinskega mošta in napravo petijota. Prošnje za nakazila sladkorja je treba vložiti najpozneje do 1. septembra pri pristojni občini. Navesti je treba zaželjeno količino sladkorja. Občine naj pošljejo prošnje c. kr. kletarskemu nadzorniku S. Petrovanu v Mariboru.

Razne novice

Bolgarska bajka. Bolgarski list „Mir“ je priobčil sledečo bajko: „Beg je prigovarjal kmetom tak: „Pojdimo skupno na Medveda, da ga ubijemo.“ Kmetje se branijo: „Saj mi nimamo ovac, nam krvočelni medved ne škoduje.“ Beg jim obljublja: „Pri lovu na medveda ubijemo še kakšno drugo žival ter si razdelimo meso in kožo.“ „Nimamo čevljev in ne smodnika.“ „Vse, vse vam dam!“ Kmetje gredo na medveda, ustrelijo ga, zraven pa še nekaj zajcev in sr. o. Kmetje hočejo deliti lovski plen. „Počakajte!“, jim zakliče beg in dvigne roko, „moramo napraviti račun!“ In računa: Toliko in toliko stane obutev, katero je dal kmetom, toliko smodnik, toda treba je še pristeti hrano: kruh, sir in čebulo. Vlovljene živali ne morejo pokriti vsega dolga. Zato si jih beg obdrži in kmetje mu ostanejo še nekaj dolžni. „A to pa je res lepo“, mrmrajo vznemirjeni kmetje, „zato, ker smo ubili medveda, nismo ničesar zaslužili?“ A beg je slišal njihovo mrmranje in pravi: „Dolg je dolg, a vi ste sužnji. Z Bogom!“ A kmetje so se pomirili, ker jih je beg proglasil za sužnje. Dolg je pač dolg.“

Lisličje zalege se je letos toliko zaplodilo po Slovenskih goricah, da so si ljudje res že v skrbeli za svojo perotnino. Pri nekaterih hišah je lisjak podavil že vse kokoši. Lovci, posebno mestni, se izgovarjajo, da nimajo streliva. Okrajna glavarstva pa se ne zmenijo za pritožbe. V listu avstrijsko-nemškega lovskega društva čitamo, da je za čas vojske zbežalo s primorskega, koroškega in tirolskega gorovja na stošine lisice v naše kraje. Blizu Solnograda so pa celo ustrelili lisico, ki je nosila znamko lovskega zakupnika blizu Verduna na Francoskem. Tako dač je zbežala pred vojnim gromom.

Ogromne zaloge živil. V Novi Zelandiji v Avstraliji so ob morski obali nakopičene naslednje velikanske množine živil, določene za Anglijo, Francijo, Italijo in tem prijazne nevtralne države v Evropi: 3% milijona zmrznjenih živali (govia), 600.630 bal volne, 172.318 zabojev surovega mesa (vsaka po 68 kg), 57.518 sodov loja in masti, 42.088 bal lanu in 18.822 bal preje. Koncem meseca julija so baje znašale zaloge zmrznjenega mesa približno 4 milijone glav goveje živine. Vrednost blaga, ki čaka na vrzcanje v Evropo, znaša nad 500 milijonov mark. Velike zaloge zaloge žita in moke, ki čakajo na vrzcanje, pa še v tej svoti niti niso zapopadene.

Prašič z dvema glavama in dvema nogama. Iz Freudenthala na Slezijijskem poročajo, da je skotila v svinjaku tamošnje poljedelske srednje šole svinja — prašička, ki je imel na sredi telesa 2 nogi, na srednjem in zadnjem strani pa po eno glavo. Živa je živela le par ur.

Varujte se psov! V Tridentu leži v rno bolna 19letna hči bogate tirolske družine. Ob priliki neke vožnje jo je pes obližnil po licu. Gospodični so se na licu napravili tvor in zdravnik so spoznali nevarno zastrupljenje. Izrezali so ji kos lica, vendar še plava nesrečnica med življenjem in smrtjo.

Dopisi

Maribor. Na železniški progi med Mariborom in Pragerskim sta dva podčastnika te dni raznim osebam odvzela nahrbtnike z živili. Ker dotična nista imela nikake legitimacije, sta očividno — navadna sleparja! Opozarjamo torej ljudi, ki bi jih taki ljudje nadlegovali, da ne dajo blaga iz rok, temveč da dotična sleparja takoj aoznajo vojaški oblasti.

Jaronina. V ponedeljek, dne 5. t. m., se je tukaj vršila poroka gđe. Ivanke Supanič, hčerke veleposestnika in odličnega slovenskega rodoljuba g. Ignaca Supaniča, z veleposesnikom g. Rupertom Grahornik na Ranci pri Pesnici. Na gostiji so svačje zložili 200 K za slovensko šolo v Mariboru. Vrlemu ženo, ki imo obilo božjega lagustova! — Čisti dobiček zadnje Oril-Metodove slavnosti smo sledeče razdelili: 300 K dobi slovenska šola v Mariboru, 200 K Tiskovni dom, 100 K Krakov spomenik in 50 K oslepeli slovenski vojaki. Slava požrtvovalnim Jaroninčam!